1851. No. 62.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 5 AUGUSTUS.

Ministerie van Binnenlandsche Zaken.
PROVINCIE FRIESLAND.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 22 Augustus des jaars 1851, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Friesland, of, bij zijne afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, in het tweede district, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur, te Leeuwarden, worden aanbesteed:

Het leveren van Noodmaterialen ens., ter voorziening van den stroomleidenden Dam en aanhooren, door de geul de Balg, *bij het eiland* Ameland, *provincie* Friesland; *benevens het onderhoud dezer werken tot en met den 15 Mei 1852.*

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek der bovengemelde aanbesteding zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur der provincie Friesland, te Leeuwarden, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur *A. C. Kros*, en bij den Ingenieur *C. J. Bolten*, beide te Leeuwarden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland*, brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden invorderbaar gesteld en tot dat einde afgezonden zijn de primitieve Kohieren wegens het patentregt, dienst 1851/52, van de Gemeenten: *Tjerkwerd*, *Noordwolde*, *Jelsum*, *Wirdum*, *Oppenhuizen*, *Tjalleberd*, *Dronrijp*, *Hijum*, *Gorredijk*, *Heeg*, *Makkinga* en *Arum*, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke in de voormelde Kohieren mogten bestaan of worden verondersteld, zich, bij reclame, gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, zal kunnen voorzien, mits die reclame, behoorlijk ingerigt, met bijvoeging van de vereischte bijlagen binnen *drie* maanden na den dag van afkondiging der Kohieren, zij ingediend, des verkiezende bij den Controleur der Directe Belastingen enz., in de divisie van Contrôle, waarin de aanslag is geschied.

Den belanghebbenden wordt wijders aangeraden op dezen termijn van indiening wel te letten, aangezien zij, bij overschrijding daarvan, aan eigene schuld zouden hebben te wijten dat op hunne reclames geen acht kon worden geslagen.

Leeuwarden, den 2 Augustus 1851.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 1 Augustus 1851, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 8,90.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 178,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitschersbrood* . .	- 178,00.

Leeuwarden, den 2 Augustus 1851.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

LONDEN, den 31 Julij.

De Koningin zal Vrijdag 8 Augustus de zittingen van het parlement sluiten.

— In het Hoogerhuis heeft Dingsdag avond de derde lezing van de bill tegen het ongeoorloofd voeren van kerkelijke titels plaats gehad, en heeft deze Vergadering hare goedkeuring aan dezelve verleend.

Lord *Mounteagle* met nog negen Pairs, en Lord *Gordon* met nog zes Pairs hebben, op verschillende gronden, protesten tegen de verordening ingediend.

— De commissie voor de Tentoonstelling heeft bekend gemaakt, dat, na de sluiting van het Parlement, de prijs der toegang-biljetten op Zaturdag zal worden verminderd tot op de helft, dat is tot op 2 sch. 6 d. Het is niet waarschijnlijk, dat ten minste vooreerst eene vermindering zal worden gemaakt in den prijs van 1 sch. op de gewone dagen.

Van af 1 Mei tot en met jl. Zaturdag werd de Tentoonstelling door 2,929,778 personen bezocht; voor doorloopende toegangbiljetten werd ontvangen 66,638 £ 5 sch.; voor de biljetten die dagelijks werden afgeleverd 181,011 £ 6 sch. De vrijwillige inschrijvingen medegerekend, is thans bij de commissie meer dan 300,000 £ ontvangen.

Onder de dezer dagen door de commissarissen der tentoonstelling wederom toegekende eereprijzen is er een verleend aan een Nederlandsch inzender, den heer *Jenken* te Utrecht, voor een Ploeg.

— Dezer dagen heeft alhier eene vergadering plaats gehad van aanzienlijke personen uit verschillende landen, ten einde maatregelen te beramen, om hunne Regeringen te bewegen, zich met elkander te verstaan voor een eenvormig brievenpost-verkeer, met een matig brievenport, te betalen door middel van postzegels, welke alsdan in al de Rijken en Landen tot het verbond behoorende, gangbaar zouden zijn.

— Als een bewijs der groote prijsvermindering, door het gebruik van machines veroorzaakt, kan strekken dat een el kant te Nottingham in 1813 vervaardigd, alstoen twaalf gulden kostte, terwijl thans dezelfde kant, doch beter van hoedanigheid, drie stuivers kost.

— De *Times* meldt, dat aan de beurs de tijding is bekend geworden en met groot genoegen vernomen, dat de Pacha van Egypte thans bepaaldelijk magtiging heeft verleend tot het aanleggen van een spoorweg van Alexandrie naar Kairo, terwijl de daartoe betrekkelijke overeenkomst den 12den is onderteekend; daarin wordt o. a. bepaald, dat de weg binnen twee jaren moet gereed zijn.

PARIJS den 18 Julij.

In de zitting van de Wetgevende Vergadering van jl. Dingsdag, is met eene meerderheid van 420 tegen 282 stemmen besloten, dat de Vergadering den 10 Augustus zal uiteengaan, en den 4 November weder bijeenkomen.

— In de bijeenkomst van de Wetgevende Vergadering van heden, is men overgegaan tot de benoeming van het zoogenaamde bureau. Voor de verkiezing van den voorzitter hebben zich 342 stemmen verklaard voor den heer *Dupin*, die tot dusverre deze betrekking met zoo veel lof heeft vervuld. Ook de vice-presidenten zijn op nieuw als zoodanig benoemd, gelijk ook de secretarissen.

Over het algemeen wordt de uitslag der stemming voor de leden van het hoofdbureau der Wetgevende Vergadering aangemerkt als eene voor de Bonapartistische partij gunstige gebeurtenis.

Verder is gestemd over de leden der Permanente Commissie, welke gedurende de aanstaande schorsing hier zal blijven, om bij buitengewone voorvallen te beslissen, of de Wetgevende Vergadering vroeger dan is bepaald, zal dienen te worden opgeroepen. De uitslag dier stemming is niet minder gunstig voor het Elysée-National uitgevallen, dan die over de leden van het hoofdbureau. De geheele door de gematigde meerderheid opgemaakte candidaten-lijst is goedgekeurd geworden en van de erkende felle tegenstanders van den President *Lodewijk Napoleon* is alleen de generaal *Chargarnier* gekozen geworden, en dat nog wel met eenige betrekkelijk geringe minderheid.

— De dagbladen maken met veel lof melding van herhaalde proefnemingen, welke, door toedoen van den heer *Aguado*, door den heer *Archereau*, in tegenwoordigheid van den President *Lodewijk Napoleon*, in het park van St. Cloud zijn te werk gesteld, betreffende de uitwerking van het electrische licht. De heer *Archereau* heeft zich daartoe bediend van honderd en vijftig elementen, en heeft het licht der koolspitsen zoo ver weten vooruit te brengen, dat men, bij hetzelve, op een afstand van 900 meters geschreven schrift zeer duidelijk heeft kunnen lezen, en overtuigd is geworden, dat zulks nog op een veel grooteren afstand zou hebben kunnen geschieden.

's GRAVENHAGE, den 2 Augustus.

Z. M. de Koning en Z. K. H. prins *Hendrik*, zijn Donderdag ten half tien ure per extra-spoortrein in deze residentie van Rotterdam teruggekeerd. De reis werd in 25 minuten afgelegd. Des nachts ten twee ure was Z. K. H. prins *Frederik* van Rotterdam geretourneerd.

— Donderdag morgen 11 ure is Z. K. H. de prins *van Oranje*, vergezeld van zijnen gouverneur, van zijne reis door Friesland, Overijssel, enz. op het paleis te Soestdijk aangekomen, om een bezoek bij H. M. de Koningin-Weduwe, H. D. Grootmoeder, af te leggen. Dien avond is Z. K. H. te Amsterdam en gisteren avond te Zaandam aangekomen, om heden zijne reis door de provincie Noord-Holland voort te zetten.

— Men verneemt, dat omtrent het zegelregt der dagbladen, door de commissie van rapporteurs aan de regering is voorgesteld, het ontwerp in zoo verre te wijzigen, dat een maximum van zegelregt van 2 centen worde vastgesteld en een minimum van ½ cent voor papier, van eene oppervlakte van 15 palmen.

— Ook de commissie van rapporteurs over de wet op eene belasting van de renten en de afschaffing van den accijns op den turf en de steenkolen, bestaande uit de heeren: *v. 's Gravesande*, *Blussé*, *Smit*, *Huguenin* en *v. Hall*, heeft menigvuldige bijeenkomsten gehad, en, na den heer *v. Hall* tot algemeenen rapporteur te hebben benoemd, dezer dagen het algemeen verslag, de uitkomst van haar onderzoek bevattende, vastgesteld.

— Men verneemt, dat de synode der Nederl. Herv. kerk, sedert het begin der maand Julij alhier vergaderd, eerstdaags op reces scheiden zal, om den eersten Woensdag in September hare werkzaamheden te hervatten. Inmiddels zullen de consideratien der provinciale kerkbesturen eerst nog gehoord worden over eenige belangrijke punten van het algemeen reglement van bestuur, hetwelk alsdan finaal zal gearresteerd worden.

Men verneemt dat de volgende voorstellen door de Synode zijn behandeld:

1. Zullen de classikale vergaderingen, besturende ligchamen zijn, zoo ja! dan worden de provinciale en classikale besturen commissien? Met meerderheid van stemmen *ontkennend* beantwoord.

2. Zullen evenwel de classikale vergaderingen (en niet de classikale besturen) de reglementen voor haar ressort maken onder goedkeuring van het provinciaal kerkbestuur? *neen!*

3. Zal het classikaal bestuur jaarlijks een kort verslag van zijne werkzaamheden aan de classikale vergaderingen doen? *ja!*

4. Zullen de afgevaardigde ouderlingen den kerkeraad hunner gemeente verslag moeten doen van het behandelde op algemeene vergadering? *ja!*

5. Zullen, wanneer in eenig reglement veranderingen worden voorgesteld, die betrekking hebben op de classikale vergaderingen, kerkeraden en gemeenten, en classikale vergaderingen worden gehoord? *ja!*

6. Zullen de leden der kerkbesturen, dadelijk herkiesbaar zijn? *ja!*

7. Zal de algemeene synodale commissie blijvend als commissie worden beschouwd, zoodat men van haar, en tevens van een classikaal of provinciaal bestuur lid kan zijn? *ja!*

ROTTERDAM, den 31 Julij.

De wedstrijd van de Koninklijke Nederlandsche Yacht-club, welke gisteren voor deze stad, in tegenwoordigheid van Z. M. den Koning, HH. KK. HH. prins *Hendrik* en prins *Frederik* heeft plaats gehad, heeft onder anderen de volgende uitkomsten gehad:

Zeilvaartuigen: onoverdekte kotters, schoeners en andere scherpe vaartuigen, geschikt om open zee te bouwen en niet minder dan vijf ton metende. — De prijs van *f* 600, uitgeloofd door Z. M. Koning *Willem III*, gewonnen door *Nijverheid*, van den heer *F. Scheepsma*, te Hellevoetsluis, en de premie, inleg *f* 20 per vaartuig, door *Maasnymph*, van de heeren *van Hoboken*, te Rotterdam.

Platbodem zeilvaartuigen, als: jagten, boeijers, enz. — De prijs, een voorwerp in zilver, uitgeloofd door Z. K. H. prins *Hendrik*, in twee wedstrijden, gewonnen door *Diana*, van den heer baron *van Lijnden*, te Beetsterzwaag, en de premie, inleg *f* 5 per vaartuig, door *Susanne*, van den heer *N. Bakker*, te Amsterdam.

Platbodem zeilvaartuigen, niet korter over steven dan 10 Ned. el. — De prijs van *f* 170, uitgeloofd door de *K. N. Y. C.*, gewonnen door *Jonge Pieter*, van den heer *A. P. Dekker*, te Westzaan, en de premie van *f* 60, door *Koopman*, van den heer *W. O. van der Meer*, te Ureterp.

Platbodem zeilvaartuigen, niet langer over steven dan 10 Ned. el. — De prijs van *f* 120, uitgeloofd door de *K. N. Y. C.*, gewonnen door *Merwede*, van de heeren *van der Sande* en *van Wageninge*, te Dordrecht, en de premie van *f* 40, door *Anna Gesina*, van den heer *S. J. van Niel*, te Sneek.

Eene ontelbare menigte was van alle kanten zamengestroomd, om het door de tegenwoordigheid des Konings opgeluisterde feest van den dag bij te wonen, en ook nu weder, gelijk gedurende al den tijd van 's Konings verblijf in deze stad, ontbrak het van hare zijde niet aan de ondubbelzinnigste bewijzen van vereering en hartelijke verkleefdheid aan Hoogstdenzelve en het Koninklijke Huis.

HAARLEM, den 31 Julij.

Dezen ochtend heeft op den grooten dreef naar den Hout de harddraverij van paarden onder den man plaats gehad. Van zestien paarden, welke hebben medegedongen heeft de zwarte ruin de *Vlieger* van den heer *C. J. Feddes* te Leeuwarden, bereden door *P. de Boer*, den prijs, zijnde eene zilveren lamp, en de bruine bles-merrie *Aafke* van den heer *A. van der Hoop* te Amsterdam, bereden door *A. Houtman*, de premie, zijnde een zilveren tabakspot en comfoor behaald.

Vervolgens heeft dezen namiddag de harddraverij met paard en chais plaats gehad. Daartoe hebben twintig paarden medegedongen, en is de prijs, een zilveren koffijkan, behaald door de zwarte merrie *Susan*, van den heer *van Driel*, en de premie, eene kristallen suiker vaas, met zilveren lepels, door den zwarten ruin *Majoor* van den heer *P. de Boer*, van Leeuwarden.

Het volksfeest heeft eene menigte bezoekers van elders uitgelokt. Het schijnt allezins te hebben voldaan, en de aangewende moeite te hebben beloond, waartoe ook de gunstige gelegenheid het hare heeft toegebragt. De strijd is scherp geweest. Het feest is verlevendigd des ochtends door de muziek van het 2de regement dragonders en des namiddags door die der schutterij. Alles is in de beste orde afgeloopen.

LEEUWARDEN, den 4 Augustus.
VERGADERING DER HEEREN STATEN VAN FRIESLAND.

Er zijn heden 29 leden tegenwoordig, (naderhand 30).

Wordt aangebragt eene missive van Ged. Staten, overbrengende met hun advies, eene bemerking van den minister van binnenl. zaken, aangaande het reglement op het subsidiëren van kunstwegen in deze provincie. — *Ter griffie nedergelegd om morgen te behandelen.*

Een adres van landbouwers, tot behoud voor 1852 der bestaande bepalingen aangaande de longziekte onder het rundvee, wordt gerenvoijeerd aan de commissie van rapporteurs voor punt 3.

De commissie rapporteert omtrent de ontworpen aanleg eens kunstwegs van

Jouwe over *Snikzwaag* enz. naar den weg van *Akmarijp* en *Terkaple*. Het verslag wordt ter griffie nedergelegd om morgen behandeld te worden.

Aan de orde is het verslag der commissie nopens de zaak der indijking van de *Lauwerzee*. De vergadering verklaart zich voor het zoo spoedig mogelijk doen onderzoeken van het door de vereenigde staats-commissie ontworpen plan van indijking, daartoe harer-zijds eene bepaalde som beschikbaar stellende. Tevens wordt besloten de door *H. v. Geerligs* verzochte medewerking, ten einde hem de gevraagde concessie worde gegeven, tot indijking naar *zijn* plan niet te verleenen, en wijders aangaande diens nader adres, ten dezen ingediend, overgegaan tot de orde van den dag. Met opzigt eindelijk tot de bestaande commissie ter verzameling van al de benoodigde inlichtingen omtrent de zaak, die hier is bedoeld, besluit de vergadering tot ontbinding van die commissie, en voorts tot het doen drukken en ronddeelen van het verslag door de staats-commissie in dezen uitgebragt.

Het verslag der commissie omtrent de voorstellen van Ged. Staten tot oprigting eener provinciale commissie van landbouw, in verband met eene maatschappij van landbouw, is hierna aan de orde. — De vergadering neemt de strekking van het voorstel ten einde zoodanige commissie daar te stellen, met eenparige stemmen aan, tevens de grondslagen vaststellende, waarop zij zal zijn ingerigt en naar welke hare werking zich zal rigten. — Tot grond van hare zamenstelling wordt daarbij de verdeeling der Provincie in regterlijke kantons genomen, elk kanton een lid benoemende, en wijders bepaald op de begrooting voor 1852 eene som van *ƒ* 500 aan te brengen voor uitgaven der commissie en van *ƒ* 1000, voor door de maatschappij te verleenen premien.

Opzigtens de wijziging van het reglement der paardenfokkerij vereenigt de vergadering zich met het voorstel, om daaromtrent eerst het gevoelen der op te rigten commissie van landbouw te doen vragen door Ged. Staten.

Met betrekking tot het verzoek van de stad *Hindeloopen*, om eene subsidie tot verbetering van de Slaper aldaar, wordt besloten, op de voordragt der commissie tot verbetering van den Slaper, het gevoelen van de ambtenaren van den waterstaat te vragen, en de zaak vervolgens weder aan te brengen, met de berigten, die daaromtrent dien ten gevolge zullen inkomen.

De discussie omtrent het verslag der commissie en de voorstellen van Ged. Staten tot verdeeling der Provincie in kiesdistricten, voor de benoeming van leden der Provinciale Staten wordt tot de volgende vergadering uitgesteld.

Eindelijk is in behandeling genomen het verzoek van ingezetenen van *Surhuisterveen*, om eene subsidie voor het onderwijs op de heide aldaar. De vergadering vereenigt zich met het daaromtrent door een der leden gedaan voorstel om door Ged. Staten te doen onderzoeken, of de belooning van den onderwijzer niet uit de gemeente-fondsen kan worden gevonden.

Hierna niets meer aan de orde zijnde, is de vergadering gesloten en verdaagd tot morgen, 's voormiddags elf ure.

— Heden is door afkondiging en aanplakking van wege het Bestuur, ter kennis van de ingezetenen dezer stad, gebragt, dat op aanstaanden Donderdag, den 7 dezer, ten raadhuize de eerste openbare raadsvergadering zal worden gehouden.

— Wij vernemen dat de Raad dezer stad in zijne vergadering van Donderdag jl. besloten heeft, tot het stichten eener beurs aan de Oosterkade, en zulks in plaats van op de voormalige vischmarkt, waartegen onderscheidene bezwaren waren ingekomen.

— Bij besluit van 30 Julij jl., no. 87, heeft Zijne Majesteit, tevens beschikkende op eenige verzoeken, goedgevonden:

aan de nagemelde officieren uit hoofde van verandering van woonplaats, eervol ontslag te verleenen, als:

bij de dienstdoende schutterij dezer stad, aan den heer *R. J. Kelderman*, als 1ste luitenant en aan den heer jhr. *N. de Rotte*, als 2de luitenant.

te benoemen bij dezelfde dienstdoende schutterij, tot 1ste luitenant den heer mr. *E. Manger Cats*, thans 2de luitenant; tot 2de luitenants de heeren *E. Wijbrandi* en *G. D. Hoek*, thans sergeant.

— Bij besluit van den 19 Julij ll., no. 5, heeft Z. M. goedgevonden, tot belooning, als zich onderscheiden hebbende bij de krijgsverrigtingen in de Wester-afdeeling van Borneo (Pamangkat) op den 11 en 12 September en den 21 November 1850, bij 's rijks zee- en landmagt in de Oost-Indien, te benoemen tot ridder der Militaire Willemsorde 4de klasse, den kapitein ter zee *J. G. Huijs*, benevens nog 19 officieren, onder-officieren en manschappen, zoo mede, om van 64 officieren, onder-officieren en manschappen, eervol te doen vermelden bij afzonderlijke dag-orders, zoo in Indie als in Nederland.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking (*Staats-Courant* van den 2 Mei 1851), is o. a. geligt een door Z. M. verleend octrooi in dato 22 Maart 1851, voor den tijd van tien jaren verleend aan *F. Gambey* te Leeuwarden, op de invoering van eene bijzondere wijze om het lichtgaz te zuiveren door middel van loodoxyde en zwavelzure loodoxyde.

— De minister van financien heeft ontvangen ten behoeve der schatkist, van een onbekende, uit Winterswijk, *ƒ* 17 88, en van een onbekende, uit Doesburg, *ƒ* 306,67½, in voldoening van aan 's rijks schatkist verschuldigde gelden.

— Bij resolutie van den 30 Julij jl., no. 164, heeft de minister van financien, beschikkende op een verzoek, dat de eventuele invoering van het bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangige wets-ontwerp tot afschaffing van den accijns op de steenkolen, niet op 1 Januarij maar later in het jaar mogt plaats hebben, te kennen gegeven, dat het groot aantal wets-ontwerpen, hetwelk bij de nieuwe zitting der Staten-Generaal van 1851 op 1852 in behandeling zal komen, het van zelf noodzakelijk zal maken, dat bepaaldelijk in de ontwerpen van belastingwetten, betreffende de accijnsen op steenkolen en turf, waarvan het tijdstip van ingang op 1 Januarij 1852 was voorgesteld, voor zooveel die tijdsbepaling betreft eene wijziging worde gebragt, in dier voege dat het tijdstip der in-werking-koming ten vroegste op 1 April 1852 zal kunnen worden gesteld.

— Men schrijft aan de *Amsterdamsche Courant* uit 's Gravenhage: »Ik verneem dat de minister van binnenlandsche zaken het voornemen heeft eerstdaags eenige provincien te bezoeken, en ben ik goed ingelicht, dan vooreerst Friesland en Groningen. De reis derwaarts zou in de volgende week worden ondernomen."

— Uit een door de *Staats-Courant* medegedeeld overzigt der Nederlandsche scheepvaart op Rusland en het groothertogdom Finland, gedurende 1850, blijkt, dat de Nederlandsche scheepvaart op Rusland telken jare vermeerdert. Vooral sedert de nieuwe Engelsche en Nederlandsche scheepvaartwetten is de Nederlandsche vlag, voor de indirecte vaart, in Rusland zeer gezocht. Het groot getal Nederlandsche schepen, in ballast aangekomen, kan daarvan ten bewijze strekken. In alle havens van de Oostzee is de Nederlandsche vlag de eerste na de Engelsche en in sommige zelfs boven deze laatste in getal.

— Het *Amsterdamsch Effectenblad* deelt het volgend extract mede van eenen brief van de Spaansche financiële commissie te Parijs, in dato 29 Julij 1851, aan het Consulaat van Spanje te Amsterdam.

»Onder de verschillende documenten der Spaansche schuld, welke tengevolge der aanstaande regeling, te Parijs circuleeren, hebben zich tevens voorgedaan premiebewijzen der leening van 400 millioen, gedecreteerd in het tijdstip der constitutie van 1820 à 1823, en eenige Coupons, geteekend met een rood merk in den vorm van een kasteel en eene P in het midden. Genoemd merk is dat hetwelk de heeren *Ardoin & Co.* te Parijs gebruikt hebben, om de betaalde Coupons en eenige stukken, die zij ten tijde der conversie van 1834 ontvingen, te vernietigen, zoodat de aldus gemerkte stukken geene de minste waarde hebben, terwijl het Gouvernement hieraan geene schade kan lijden, aangezien de verschillende bureaux, die bij de regeling der schuld betrokken zijn, zoo in Spanje als buiten het Rijk, daarvan kennis dragen. Daar deze stukken op eene bedriegelijke wijze ontvreemd zijn van de plaats waar dezelve bewaard werden, en zonder twijfel met het doel, om hen, die in Spaansche fondsen handelen, te misleiden, zoo oordeel ik het van mijnen pligt U hiervan kennis te geven, ten einde ten uwent daarvan het noodige gebruik te kunnen maken, terwijl het onderzoek wordt voortgezet, om de plaats van waar en de persoon door wien dezelve ontvreemd zijn, te ontdekken.

— De *Arnhemsche Courant* behelst een betoog der voordeelen, welke de aansluiting van den Rijnspoorweg met de Pruisische Keulen-Mindenerbaan, door het leggen van eene baan tusschen Oberhausen en Arnhem, over Wezel en Emmerik, vooral aan Arnhem toe zal brengen, door de noodwendige aanmerkelijke vermeerdering van reizigers en bezoekers. Men zal, b. v. des morgens met den trein van 9½ ure uit Hanover vertrokken zijnde, des avonds ten 10 ure te Arnhem aankomen. Uit gansch Noord-Duitschland, Zweden, Denemarken, Rusland, Oostenrijk en Oostenrijksch Italië is de reis over Oberhausen, Arnhem, Utrecht en Rotterdam, naar Londen, drie à vier uren korter, en gevolgelijk minder kostbaar dan over Oberhausen, Keulen en Antwerpen. Ook voor Rott[...] het uitvoeren van genoemd plan dus voordeelen opleveren.

— Volgens de opgaven, door den heer *Arsénieuw*, thans den besten [...] over de statistiek van Rusland, in zijn jongste werk medegedeeld, is het gebied van het Russische rijk 367,112 vierkante mijlen groot, en beslaat een achtentwintigste gedeelte van de geheele oppervlakte der aarde en [...] gende deel van het bekende vaste land, terwijl het een vijftiende deel [...] geheele bevolking der aarde bevat. Elke regering schier, zegt *Arsénieuw*, [heeft] Ruslands grondgebied vergroot: in het midden der 15de eeuw was het 10,674 vierkante mijlen groot. Onder *Iwan III* bereikte het 41,136 vie[rkante] mijlen; onder *Wasili Inwanowitsch* 43,130 vierkante mijlen; onder *Iw[an] Wasiliewitsch* 75,159 vierkante mijlen; onder *Féodor Iwanowitsch* 130,1[..] kante mijlen; onder *Peter den Groote* 282,454 vierkante mijlen; onde[r] *Inwanowna* 318,272; onder *Catharina II* 352,472 vierkante mijlen; onder *A[lexan]der I* 366,581 vierkante mijlen; onder de regering van den tegenwoordig[en keizer] zijn 530 vierkante mijlen bij het grondgebied des Rijks gevoegd.

— In berigten uit Konstantinopel van den 15 Julij jl., door den *Par[ijschen] Constitutionnel* ontvangen, leest men onder anderen het volgende:

»Een Grieksch geleerde, de heer *Simonides*, vermeent, bij zijne nasp[oringen] in de archiven der Grieksche kloosters, de zekerheid te hebben bekom[en], op het eilandje Antigone, een der Prinsen-eilanden aan den ingang der [zee van] Marmora, het oorspronkelijke handschrift van de *Handelingen der A[postelen]* begraven ligt. Hij heeft door tusschenkomst van den gezant van Sardin[ië bij] de Porte vergunning gevraagd, om in een bepaald gedeelte van dat eil[and op]gravingen te doen, en verlangt dat alle geleerden van Konstantinopel tegenwoordig zijn, zelfs ook eenige geologen, ten einde deze zouden uitmaken dat de grond op de door hem bedoelde plek sedert eeuwen [niet ge]roerd is. Men verzekert dat de Grieksche patriarch, uit vrees dat e[ene] belangrijke ontdekking nieuwe scheuringen zou kunnen doen ontstaan, de [Porte] verzocht heeft de gevraagde vergunning te weigeren; men meent echter [dat zij] verleend zal worden en dat de opgravingen onverwijld zullen plaats hebb[en.«]

GRONINGEN, den 31 Julij.

Uit het bekende zestal is gisteren door den breeden kerkeraad het na[volgende] drietal gekozen: DD. *L. S. P. Meijboom*, th. dr. te Nijmegen; *H. T. de* [...] te Hoorn, en *A. Niermeijer*, te 's Heer Arendskerke.

Uit het dezer dagen door de Gedeputeerde Staten aan de Provinciale Staten van Friesland medegedeeld verslag van den toestand der provincie in 18[50], ingerigt overeenkomstig het door den Minister van Binnenlandsche Zaken [opgegeven] den model, blijkt het volgende:

De *wettige* bevolking der provincie beliep op den 31 December 1850 247,173 zielen, als 121,703 mannen en 125,470 vrouwen, naar de verschillende godsdienstige gezindheden, verdeeld als volgt: Ned. Hervormden 202,871, Waalsche Herv. 141, Eng. of Presbijt. Herv. 1, Evang. Luth. 696, Hersteld Luth. 1[..], Doopsgez. 15,089, Remonstr. 30, Christ. Afgesch. 4923, Roomsch Kath. 21,[...], Oud Roomschen 2, Ned. Israël. 2057, Port. Israël. 13, niet genoemde gezindheden 141.

De *feitelijke* bevolking bedroeg op denzelfden datum 249,769, te weten 123,288 mannen en 126,481 vrouwen, waaronder 736 krijgslieden, 737 mannelijke gevangenen in de groote strafgevangenis te Leeuwarden, 63 mannen en 2[.] vrouwen in het huis van arrest aldaar, 21 mannen en 4 vrouwen in dat te Sneek en 7 mannen en 3 vrouwen in dat te Heerenveen.

Geboren zijn in 1850 8306 kinderen, behalve 352 welke als levenloos zijn aangegeven. Onder de eerstgenoemden zijn 8039 wettige, te weten 41[..] mannelijke en 3914 vrouwelijke en 267 onechte, als 136 mannelijke en 1[3]1 vrouwelijke. Onder de geborenen waren 97 *tweelingen*.

Het getal sterften was van 2407 mannen en 2311 vrouwen, te zamen 4718.

Het getal personen, welke zich in de gemeenten hebben gevestigd bedroeg 4783 en van hen, die de gemeenten hebben verlaten 4482.

Het getal huwelijken heeft bedragen 2292. Er grepen *geene* echtscheidingen maar slechts *éene* scheiding van tafel en bed plaats.

Het getal landverhuizers bedroeg slechts 2, als 1 man en 1 vrouw. De redenen zijn, volgens opgave, bij den eerste, hoop op verbetering van bestaan en bij de tweede, tot volging van haren man, die in 1848 vertrokken is.

De financiële toestand der provincie kan niet ongunstig genoemd worden. De begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1850 bedroeg in ontvang . . . . *ƒ* 212,201,73
en in uitgaaf . . . . - 210,626,09

waarschijnlijk batig slot . . . . . . *ƒ* 1,575,64.

Volgens de staten van begrooting hebben in de gemeenten der provincie de ontvangsten bedragen *ƒ* 1,260,672,38; waaronder aan opcenten op 's Rijks directe belastingen en hoofdelijke omslagen *ƒ* 291,748,41½ en aan opcenten op 's Rijks accijnsen en eigene plaatselijke belastingen op die accijnsen *ƒ* 617,064,80. De uitgaven hebben beloopen *ƒ* 1,338,500,89. Onder de ontvangsten is als buitengewoon opgegeven *ƒ* 176,210,93 en onder uitgaven als zoodanig *ƒ* 200,531,04½.

Over het geheel kan de toestand der gemeenten, ten aanzien van de geldmiddelen, niet ongunstig worden genoemd, aangezien de gewone inkomsten, bestaande in de heffing der geautoriseerde gemeente-opcenten op de directe belastingen en accijnsen, en van de eigene belasting op die accijnsen, met de overige eigene inkomsten, toereikende zijn ter bestrijding der behoeften, wordende het ontbrekende steeds aangevuld door heffing van gewone en buitengewone omslagen, die in sommige gemeenten nog altijd als vrij drukkende moet worden beschouwd, doch in de laatste jaren belangrijk minder is geweest dan in de ongunstige jaren tengevolge van de duurte der levensbehoeften.

De gezondheidstoestand van de bevolking der provincie was in het jaar 1850 voldoende. Een twijfelachtig geval van aziatischen braakloop te Gorredijk en enkele gevallen van roodvonk te Leeuwarden hebben zich voorgedaan. In 13 gemeenten heerschten de natuurlijke kinderpokken. Zij hadden echter bij velen een goedaardig verloop en deden slechts 2 lijders bezwijken. De ziektegevallen beliepen in 't geheel 60, waarvan 29 alleen in de gemeente Dantumadeel. Overigens hebben zich geene besmettelijke ziekten voorgedaan. Het getal gevaccineerden beliep in 1850, 4316, zijnde 473 meer dan in 1849. Eenige geneeskundigen hebben echter geene opgaven aan de Plaatselijke Besturen gedaan. In het Ziekenhuis te Leeuwarden, dat bij eene gepaste geneeskundige behandeling en zorgvuldige verpleging beantwoordt, doch nog altijd, uit eenen verkeerden weerzin minder algemeen wordt gebruikt, werden verpleegd 103, zijnde bijna 40 ten honderd minder dan in 1848. Het getal krankzinnigen uit deze provincie, in het krankzinnigen-gesticht te Deventer verpleegd beliep op 1 Januarij 1851, 26. In 1850 zijn uit deze provincie aldaar gestorven 3 lijders, terwijl het getal herstelden mede 3 bedroeg. In het gesticht te Dordrecht waren op 1 Januarij 1850 uit deze provincie aanwezig 9 lijders. In 1850 zijn uit deze provincie aldaar gestorven 2 en hersteld 2. Op den 1 April 1851 werden de lijders uit het gesticht te Deventer naar de nieuwe inrigting voor behoeftige krankzinnigen te Franeker overgebragt. Het transport der lijders uit Dordrecht zoude op den 1 Julij plaats hebben.

Omtrent den gezondheidstoestand van het vee kunnen geene gunstige berigten worden gegeven, vermits de besmettelijke longziekte onder de runderen bleef voort woeden. Uit een statestiek overzigt betrekkelijk die ziekte, opgemaakt ter provinciale griffie, en loopende van het tijdstip van het in werking brengen der thans vigerende reglementen tegen hare verspreiding, den 17 December 1849 tot en met den 31 December 1850 blijkt, dat de ziekte zich gedurende gezegden tijd heeft vertoont op 170 stallen of weiden gelegen in 30 gemeenten, en dat zich in het geheel hebben voorgedaan 1019 bekende gevallen. De verhouding van het getal gedoode en gestorvene beesten tot het totale cijfer der runderen, in Friesland aanwezig, volgens de uitkomsten der telling voor de belasting van 1849, was 5¼ op de duizend. — Het nut en de heilzame strekking der reglementen van policie en op de schadevergoedingen worden overigens meer en meer erkend.

Voor de loting der Nationale Militie voor de ligting van 1850 zijn ingeschreven 2,460 man. Het geleverd contingent bedroeg 662 man, waarvan zijn ingelijfd 651 man. Onder deze telt men 110 nummerverwisselaars en 42 plaatsvervangers.

De sterkte der Schutterijen bedroeg 2,010 van de dienstdoende, als: 920 actief en 1,090 reserve en 6,781 van de rustende, als: 3,036 actief en 3,645 reserve, te zamen 8,691 man. De sterkte van den 1sten ban der dienstdoende schutterij was 1,792, van de rustende 6,475, te zamen 8,267 man.

Het aantal der nederd. hervormde gemeenten in de provincie bedraagt 2[..], die bediend worden door 216 predikanten en in het bezit zijn van 304 kerkgebouwen. Voorts vindt men 1 Waalsche gemeente (te Leeuwarden) met 1 pr[edikant]

dikant en 1 kerk; 22 Chr. Afgesch. gemeenten met 20 predikanten; 27 R. K. gemeenten met 32 priesters en pastoors en 6 kapelaans en 31 kerken; 8 Israël. gemeenten met 8 kerken onder het bestuur van 1 Opperabbijn.

De bloei van het lager onderwijs neemt steeds toe. In 1850 zijn aanwezig geweest 245 *openbare* Scholen, 2 *bijzondere der 1ste klasse* en 7 *bijzondere van de 2de klasse.* Het aantal leerlingen heeft bedragen op 15 Januarij 1850, 32,441, als: 18,826 jongens en 14,615 meisjes, en op 15 Julij 1850, 30,371, als: 16,677 jongens en 13,694 meisjes, — overtreffende het middengetal leerlingen van de openbare scholen op 15 Januarij en 15 Julij 1849, met 185. Van de Scholen waren 16 door de Provinciale Commissie van Onderwijs erkende Bewaar-, Kleinkinder- of maitressen Scholen, 23 Herhalingsscholen, 8 Zondag-Scholen, 42 Volks-Zangscholen, 1 Gymnastie-School (te Leeuwarden, opgerigt door het departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen) en 2 Scholen voor de zeevaart, als 1 te Harlingen en 1 te Nes op Ameland. Te Leeuwarden wordt eene Zwemschool opgerigt. Eigenlijk gezegde *Werkscholen*, wier oprigting in verbinding met de Armenscholen door de Prov. Commissie van onderwijs reeds vroeger bij herhaling werd aanbevolen, bestonden in 1850 nog niet. In 9 schooldistricten bestonden 35 Onderwijzersgezelschappen met 497 leden. Er waren 8 Latijnsche Scholen of Gymnasien, en wel: te Leeuwarden, Sneek, Franeker, Harlingen, Dockum, Bolsward, Joure en Stavoren, welke beide laatste van luttele of geene beteekenis waren. Het geheele getal leerlingen op die Scholen, op 15 Januarij 1850 bedroeg 108, als: te Leeuwarden 43; te Sneek 16; te Franeker 15; te Harlingen 12; te Dockum 11; te Bolsward 8; te Joure 3; de School te Stavoren werd in het geheel niet bezocht. De ijver der docenten was gewoonlijk lofwaardig; de goede orde en tucht werden naar behooren gehandhaafd.

Over het algemeen heeft de werking der reeds bestaande maatschappijen, genootschappen en vereenigingen ter bevordering van Kunsten en Wetenschappen gedurende het jaar 1850 stand gehouden, waaruit de gevolgtrekking mag worden afgeleid, dat de beoefening van Kunst en Wetenschap bij voortduring in dit Gewest wordt gewaardeerd.

Omtrent het Armwezen worden gunstige mededeelingen gedaan. In vele gemeenten is de staat daarvan merkelijk verbeterd. Vele drukkende hoofdelijke omslagen, grootendeels noodzakelijk om de armbesturen in hunne eerste behoeften te gemoet te komen, hebben verlaging kunnen ondergaan; eene mindere bedeeling aan behoeftigen heeft kunnen plaats grijpen en vele armbesturen behoefden niet, gelijk vroeger, vooral na het mingunstige jaar 1847, ten aanzien hunner finantiële middelen in moeijelijken toestand te verkeeren; kortom, er was vooruitgang ten goede zigtbaar.

Na eene uitvoerige mededeeling van de bestaande instellingen, wordt gemeld, dat door de besturen voor huiszittende armen, *onafgebroken* zijn bedeeld 16,812 en *tijdelijk* 22,479 personen, te zamen 39,291, zijnde ruim 1000 minder dan in 1849; uitdeeling van levensmiddelen en brandstoffen gedurende den winter van de daartoe bestaande Commissien hebben genoten ruim 6000 personen; 187 kraamvrouwen hebben onderstand genoten van de Genootschappen tot het verleenen van onderstand aan behoeftige kraamvrouwen; in de Godshuizen zijn verpleegd 2339 en in het Ziekenhuis te Leeuwarden 103 personen. De ontvangsten van de instellingen tot het verleenen van onderstand hebben beloopen *f* 1,043,731,46½, de uitgaven *f* 719,138,37½; van de instellingen ten doel hebbende de armoede te verminderen, bedroegen de ontvangsten *f* 109,039,16½, de uitgaven *f* 109,222,19. De instellingen met het doel om de armoede te voorkomen, hadden eene ontvangst van *f* 645,048,75 en eene uitgave van *f* 619,787,17½. Op den 31 December 1850 bestonden in de provincie 632 administratien of besturen voor huiszittende armen.

De toestand der policie in deze provincie mag over 't algemeen als voldoende worden aangemerkt, hoezeer verbetering in hare inrigting en organisatie hier en daar nuttig zoude zijn. Buitengewone hulp van militairen heeft, gelijk reeds in het vorige verslag is gemeld, plaats gegrepen, toen eenige Veenlieden in Werfstellingwerf, de betaling van verschuldigde slik- en armengelden weigerden en, zonder consent, het verveeningwerk aanvingen en voortzetteden, en om de uitvoering van eenen gegeven last tot donding van een longziek rund te verzekeren, in de grietenij Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde. In de groote Strafgevangenis te Leeuwarden zijn bij afwisseling aanwezig geweest 908 personen, en op den 31 December 1850 was de bevolking 787. In het huis van burgerlijke en militaire verzekering te Leeuwarden was, gedurende 1850, de bevolking gering; zij beliep gemiddeld slechts 63. Het geheele getal gevangenen, bij afwisseling aanwezig was 364. Omtrent de huizen van arrest te Sneek en Heerenveen vallen geene bijzonderheden mede te deelen. Orde en tucht lieten in de groote strafgevangenis te Leeuwarden niet veel te wenschen over. Slechts aan 48 gevangenen moest éénmaal, en aan niet meer dan 2 tweemalen disciplinaire straf opgelegd worden. De gezondheidstoestand der gevangenen was over 't algemeen, niet minder gunstig dan in het voorgaande jaar. De sterfte was veelbeteekenend minder. De arbeid der gevangen had zijnen geregelden loop en leverde gunstige uitkomsten op. Omtrent het godsdienstig en school onderwijs kan bij voortduring, de meest gunstige getuigenis gegeven worden.

(*Vervolg in een volgend nummer.*)

214de STAATS-LOTERIJ.

Vijfde klasse.

13de Trekk.	Nos. 5352, 938 en 2868, ieder een prijs van *f* 1000.
14de »	No. 1784, een prijs van *f* 1000.
15de »	No. 17044, een prijs van *f* 25,000. No. 8986, een prijs van *f* 1000. No. 1243, een prijs van *f* 5000. No. 14872, een prijs van *f* 50,000, en premie *f* 30,000.
16de »	Geene.
17de »	No. 2110 *niet*, maar eene premie van *f* 5000.

»De DIRECTIE *van de Loterij voor onbedeelde en nijvere armen alhier*, maakt dankbare melding van een' haar toegezonden fraaijen prijs, bestaande in *twee porcelein beschilderde Lampen*, welke zij ontving van *H. M. de Koningin!* voor de loterij in *November* e. k.

»Zij maakt den belangstellenden indachtig, dat bij de leden der Directie Voorwerpen kunnen worden ingezonden, en Loten te verkrijgen zijn.''

Leeuwarden, 4 Augustus 1851.

INSTITUUT.

De Ondergeteekende heeft de eer aan Ouders en Voogden te berigten dat de nieuwe Schoolcursus den 12 Augustus e. k. zal geopend worden.

De Avondlessen van 7 tot 8 ure in de Fransche, de Engelsche en de Hoogduitsche taal, alsmede de Middaglessen van 1 tot 2 ure, in Reken-, Stel- en Meetkunde en in het Boekhouden zullen alsdan weder aangevangen worden.

Leeuwarden, den 25 Julij 1851. N. J. SINGELS.

Oproeping van Kiesgeregtigden.

Uithoofde het tijdperk voor de zamenstelling der nieuwe Gemeente-Besturen weldra aanbreekt, en ieder weldenkend burger, zoo ook de bewoners van Wijmbritseradeel, voorzeker groot belang hebben bij het doen van eene doelmatige keuze, zoo worden uit overweging hiervan, de stemgeregtigden in voormelde gemeente, en inzonderheid de in- en opgezetenen van de dorpen Scharnegoutum, Gauw, Goënga, Loijenga, Offingawier, Uitwellingerga, Oppenhuizen, IJsbrechtum en Tirns, beleefdelijk en tevens dringend uitgenoodigd, om *op Zaturdag den 9 Augustus e. k., 's namiddags ten 2 ure*, te verschijnen ten huize van *J. R. v. d. Plaats*, Kastelein in het Nieuwe Tolhuis onder Goënga, ten einde in die bijeenkomst, vriendschappelijk onder gemeen overleg, over de op handen zijnde verkiezing van nieuwe Gemeente-leden te beraadslagen.

A. BOORSMA.	G. R. KOOPMANS.	P. R. v. d. ZIJL.
F. G. LANTING.	J. R. UILKEMA.	J. KIM.
E. van der WAL.	W. T. ZIJLSTRA.	G. TERPSTRA.
J. R. v. d. PLAATS.	H. A. HAMMERSMA.	

*** Ondertrouwd, den 27 Julij 1851:
R. J. TACOMA, *van Witmarsum*, en
IJ. K. WESTRA, *van Kimswerd.*
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Roodhuis onder Oosterend, den 30 Julij 1851.
BOTE FEDDES van der WERF, en
MARIJKE JOHANNES IJNTEMA.
Strekkende deze, zoo wel tot bijzondere als algemeene kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Getrouwd:
Balk, den 2 Augustus 1851.
O. J. de [illegible], en
R. B. BLEIJ[illegible]AGA.
Algemeene kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*** Heden beviel voorspoedig van een' Zoon, I. D. van DIJK, Echtgenoot van
Koudum, den 21 Julij 1851. F. S. WIERSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste van eene Dochter, BAUKJE TROSTE, Echtgenoot van
Workum, den 25 Julij 1851. HARMEN VISSER.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter MARIA VISSER, geliefde Echtgenoot van
Makkum, den 28 Julij 1851. L. BRITZEL.

*** Heden beviel van een welgeschapen Meisje K. KRAMER, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 29 Julij 1851. T. C. WINKLER.

*** Heden beviel mijne Echtgenoote A. TJEPKEMA van een' welgeschapen Zoon.
Leeuwarden, den 30 Julij 1851. L. J. de VREEZE.
Strekkende tevens tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Begunstigers.

EXMORRA, den 30 Julij 1851. Heden beviel door Gods goedheid allervoorspoedigst van een' Zoon S. M. van EIJK ROOS, geliefde Echtgenoote van
A. W. VERMEIJ, *Predikant.*

*** Bevallen van eene Dochter H. van DAM, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 1 Augustus 1851. J. H. HAVERSCHMIDT NTz.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen Zoon ALLEGONDA SUSANNA MARIA RÜDING, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 3 Augustus 1851. J. KUHLMANN.

*** Na eene langdurige sukkeling van groot drie jaren, ontsliep mijne zeer geliefde Echtgenoote MARIA SIJBRANDS BRUINSMA, in den ouderdom van 32 jaren 7 maanden 11 dagen.
Warns, den 29 Julij 1851. ANE W. VEERSMA Jr.
Deze strekke tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden ontsliep zeer onverwacht, tot innige smart van hare bejaarde Moeder, Broeder, Zuster en verdere Betrekkingen, de Hoog WelGeboren Jonkvrouwe CHRISTINE ELIZABETH van WELDEREN Baronnesse RENGERS, in den ouderdom van 48 jaren.
Leeuwarden, 29 Julij 1851.

STAVOREN, den 30 Julij 1851. Dezen avond omstreeks negen uur ontsliep ten mijnen huize aan een verval van krachten in den gezegenden ouderdom van omstreeks tachtig jaren, onze innig geliefde Moeder en Behuwd-Moeder vrouwe GELFSKE WIEBES van der WOUDE, Weduwe van H. K. Korenstra.

Dankbaar voor haar zoo langdurig behoud, zwijgen wij in onze droefheid Hem die neemt, zonder rekenschap te geven, ons troostende in de hope des wederziens.
W. H. KORENSTRA,
uit aller naam.

NB. Dienende tot kennisgeving aan de menigvuldige Vrienden en Bekenden.

*** Den 31 Julij 1851 overleed te 's Gravenhage, in den ouderdom van ruim 79 jaren, de Heer Mr. ANNE REGNERUS de WENDT, President van de Algemeene Rekenkamer, Kommandeur van de Orde van den Nederlandschen Leeuw.
Eenige kennisgeving.
De rouw zal alleen door de Kinderen worden aangenomen.

*** Nog smartelijk treurende over het verlies mijner onvergetelijke Echtgenoote ons voor 7 maanden door den dood ontrukt: behaagde het den Almagtigen God op heden van ons weg te nemen mijn jongste kind en eenig dochtertje ADRIANA GEERTRUIDA SUSANNA BARBARA MARIA, juist acht maanden oud.

Hevig treft die nieuwe slag mij en mijner Echtgenoote pleegouders, bij wie dit kind sedert hare geboorte, ouderlijke zorg en liefde genoot.
Leeuwarden, den 2 Augustus 1851.
T. G. CORBELIJN.
Luitenant bij het korps Mariniers.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons geliefd eenigst Zoontje JETSE, oud ruim 2½ jaar.
Harlingen, den 3 Augustus 1851. A. BOOMSMA.
Eenige kennisgeving. A. BOOMSMA — Schierz.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 29 Julij tot en met den 4 Augustus 1851 aangegeven: 10 Geboren, 15 Overleden, Gehuwd 5 paren.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 1 Augustus 1851, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

BOTER, *f* 29,50. Enkele Boeren *f* 31,00.
AANVOER, 1102/4 266/8 132/16 vaten.
KAAS, - 12,00 à *f* 18,50. » 10,567 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 2 Augustus 1851.

Nederland.				
Werk. Schuld	2½ pCt.	58¾	58⅞	58¾
Dito dito. ..	3 »	69⅜	69½	
Dito dito ...	4 »	90 3/16	90 11/16	90 3/16
Amort.-Synd.	3½ »	90		
Handel-Maats.......				
Frankrijk.				
Certific.......	3 pCt.	53 11/16		
Rusland.				
Ob. bij *H.* 1798/1815	5 pCt.	106¾		
dito dito 1828/1829	5 »	105¼		
Dito bij dito..	4 »	90⅜		
Geldl. te Londen	4½ »			

Spanje.				
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	15¾	15⅞	15⅞
» » v. 510 £	5 »	15 13/16	15⅞	15⅞
» onb. Stukk.	5 »			
»	3 »	39⅞	40	
» Binnenl. à 6/m	3 »	35⅞	36	35 15/16
Ardoin Coupon		8¼	8 5/16	
Passive...............				
Oostenrijk.				
Metaliek......	5 pCt.	77¾	78¼	
» (nieuwe)	5 »	82	82⅜	82 5/16
» »	2½ »	40 7/16	40⅝	
Portugal.				
Te Londen	5 (nu 4) pCt.			
»	4 »			

Nieuwe Weener Loten v. 250 fl. 313; Amerik. Bank-Act. 2½; Braz. 5 pCt. 92½; Mexik. 30⅜; Ecuador 2⅞; 4 pCt. Weldadigheid 77.

Van onze binnenl. fondsen waren heden Integr. bij geringe affaire iets minder vast; daarentegen waren 4 pCt. een weinig aangenamer. Van vreemde effecten waren Spaansche 5 pCts. en Coupons iets meer aangeboden. Binnenl. 3 pCts, prijshoudend. Russische 4 pCts. blijven steeds gewild. Oostenrijksche, die aanvankelijk eene neiging tot achteruitgang vertoonden, zijn later door eenige inkoopen in nieuwe 5 pCts. iets vaster gebleven. Van de overige buitenl. fondsen is alleen de meerdere vraag naar Brazil. te vermelden.

Zondag den 3 Augustus.

Ardoins à £ 85 15 13/16. Dito à £ 170 15⅞, 15/16. Dito à £ 510 15 15/16, 16. Dito Coup. 8⅜. Binnenl. 3 pCt. 36. Fransche Oblig. 3 pCt. 53 11/16.

In Spaansche fondsen was heden tot iets verbeterde prijzen de handel zeer geanimeerd.

Prijzen van Coupons en losbare Obligatien.

Metaliek *f* 25,65. Napelsche *f* 25,15. Div. in £ St. *f* 11,75. Fransche *f* 56⅜. Belgische *f* 56⅜. Pruisische *f* 34⅞. Spaansche *f* 2,45½. Hamb. Russen *f* 35⅞. Russ. in Z. R. *f* 36⅜. Pap. *f* 10 7/16 Pools. in *Fl.* *f* 27½. Coupons Oostenrijksche Bank-Actien *f* 25, per Fl. 25.
Stukken à *f* 10 per Stuk *f* 9,70 à *f* 9,75.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad HARLINGEN, zijn voornemens, op Maandag den 11 Augustus a. s., publiek aan te besteden: Het bouwen van een STEENEN HOOFDRIOOL, over eene lengte van 100 ellen, met leverantie van de daartoe benoodigde MATERIALEN, waarvan op den 9den beveren, 's middags ten 12 ure, aanwijzing zal worden gedaan, terwijl het Bestek en de Voorwaarden inmiddels ter lezing liggen bij den Stads-Bouwmeester en ter Stedelijke Secretarie.

Harlingen, den 2 Augustus 1851.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
P. ADAMA ZIJLSTRA.
Ter ordonnantie van Dezelven,
Van VELSEN WIERSMA.

Burgemeester en Wethouders van Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde roepen bij dezen op de Hervormde Floreenpligtigen van de dorpen *Nijega* en *Elahuizen*, om te compareren in de Kerk te *Nijega*, op Donderdag den 7 Augustus 1851, voormiddags ten tien uren, ten einde over te gaan tot het op nieuw vaststellen der Begrooting voor 1851.

Koudum, den 28 Julij 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
E. van ASBECK.
Ter ordonnantie van Dezelven,
T. PLANTENGA, *Sect. ad int.*

Burgemeester en Wethouders van Hemelumer Oldephaert en Noordwolde, roepen bij dezen op de Hervormde Floreenpligtigen van de dorpen *Oudega en Kolderwolde*, om te verschijnen op Dingsdag den 12 Augustus 1851, voormiddags ten 10 uren, in de Kerk te *Oudega*, ten einde alsdan over te gaan tot het op nieuw vaststellen der Begrooting van de Kerkvoogdij-administratie voor 1851, en tevens te handelen en te besluiten over zoodanige voorstellen, welke alsdan ter tafel zullen worden gebragt.

Koudum, den 1 Augustus 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
E. van ASBECK.
Ter ordonnantie van Dezelven,
T. PLANTENGA, *Sect. ad int.*

Burgemeester en Wethouders van Gaasterland, maken bekend, dat de gewone jaarlijksche WILDEMARKT, dit jaar invalt op Donderdag en Vrijdag den 21 en 22 Augustus e. k.; dat van wege het Bestuur op laatstgemelden dag, op de Wildemarkt zal worden verharddraafd: *Een vrij te vereeren Prijs van ZESTIG GULDEN*, indien daartoe minstens zes Paarden, tot genoegen der Keurmeesters en geen Goud of Zilver onder den man hebbende gewonnen, tenzij zulks geschied zij beneden driejarigen ouderdom, worden aangeboden; dat de aangave der Paarden zal moeten geschieden ten Raadhuize te Balk, des voordemiddags ten 11 uur, de keuring ten 12 uur, en onmiddelijk daarna de loting, terwijl de draverij ten 2 uur zal aanvangen; voorts dat de standplaatsen voor Kramen, Tenten enz., des Woensdags morgens te voren, ten 8 uur, bij loting op de Wildemarkt zullen worden aangewezen; eindelijk: dat de KERMIS te Balk, op Maandag den 25 derzelfde maand, — en eene PAARDEN- en BEESTENMARKT, op Woensdag daaraanvolgende, aldaar zal worden gehouden.

Balk, den 30 Julij 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
G. R. G. v. SWINDEREN.
Van wege Dezelven,
W. J. HEMSING.

Burgemeester en Wethouders van Baarderadeel, convoceren door deze de stemgeregtigde floreenpligtige Ingezetenen van het dorp *Bozum*, in de Dorpskerk aldaar, tegen Maandag den 11 Augustus 1851, des namiddags te één uur, ten einde te benoemen een Ontvanger der Dijksfloreen, alsmede twee Gecommitteerden over de groote Bozumerzijl.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
E. D. v. BEIJMA.
Ter ordonnantie van Dezelven,
J. H. J. van WAGENINGEN.

Burgemeester en Wethouders van Baarderadeel, roepen bij deze op, de Hervormde Floreenpligtigen van het dorp *Bozum*, in de dorpskerk aldaar, tegen Maandag den 11 Augustus 1851, des voormiddags te elf uur, ten einde de rekening van de Hervormde kerkvoogdij over het jaar 1850 op te nemen en bij welbevinding te sluiten; voorts twee nieuwe KERKVOOGDEN te benoemen ter vervulling van de bij derzelver collegie bestaande vacatures, en te raadplegen en te besluiten over hetgene dan meer in overweging zal worden gegeven.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
E. D. v. BEIJMA.
Ter ordonnantie van Dezelven,
J. H. J. van WAGENINGEN.

Het Gemeente-Bestuur van Opsterland, zal, op Zaturdag den 16 Augustus eerstkomende, des nademiddags precies ten drie ure, in het Gemeentehuis van Opsterland, te Beetsterzwaag, onder nadere approbatie, publiek aan den minstaannemenden besteden: Eene belangrijke VERNIEUWING etc. van de DORPSSCHOOL te Wijnjeterp.

Het Bestek en Teekening zal van den 4 Augustus aanstaande ter Secretarie van de gemeente Opsterland, te Beetsterzwaag, en een exemplaar van het Bestek in de Herberg van *J. W. van der Sluis*, te Wijnjeterp, voor de gegadigden ter lezing liggen.

Beetsterzwaag, den 2 Augustus 1851.

Het Gemeente Bestuur voornoemd,
S. van TEIJENS.
Van wege Hetzelve;
L. R. SALVERDA.

AANBESTEDING.

Het Polder-Bestuur *van het 4de en 5de Veendistrict onder Ængwirden*, gedenkt op Dingsdag den 12 Augustus 1851, 's voordemiddags om 11 uur, ten huize van den Kastelein *W. K. Klaren*, te Gersloot, aan te besteden:

1°. het BOUWEN van eenen nieuwen achtkanten WIND-WATERMOLEN, met Steenen Voeting, onder den dorpe Tjalleberd, hebbende eene vlugt van 22,50 el;

2°. het AFBREKEN, VERVOEREN, WEDER OPBOUWEN en gedeeltelijk VERNIEUWEN en VERGROOTEN van eenen achtkanten WIND-WATERMOLEN, met eene vlugt van 20,75 el, staande in den zoogenaamden Oudewegster Polder te Gersloot.

De Bestekken, waarop deze aanbesteding zal plaats hebben, zijn voorhanden op de respective leesplaatsen binnen de gemeente Ængwirden en te Heerenveen, en zullen op franco aanvrage gratis verkrijgbaar zijn bij het Polder-Bestuur voornoemd; zullende voorts de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, des daags vóór de aanbesteding, dus op Maandag den 11 Augustus e. k., 's voordemiddags 10 uur, waartoe belanghebbenden zich zullen hebben te vervoegen bij den Kastelein W. K. KLAREN, voornoemd.

AAN DE SCHIPPERIJ

wordt bekend gemaakt dat de Vaart van *Gorredijk* tot *Appelscha*, met Maandag den 11 Augustus e. k. *weder is geopend*; en dat de Vaart van *Frieschepalen* tot *Kromhoekster brug*, van Maandag den 18 tot Zaturdag den 30 Augustus *zal worden gesloten*.

Namens Heeren Compagnons,
Oosterwolde, den 1 Augustus 1851. B. PRAKKEN.

Boelgoed van Houtwaren en verkooping van eene Scheepstimmerwerf te Woudsend.

De Notaris G. S. Zijlstra, te Heeg, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur te Sneek, op Zaturdag eerstkomende, 's namiddags ten 6 ure, ten Herberge van *Wielsma*, Kastelein te Woudsend, op de gebruikelijke wijze veilen:

Eene aldaar aan het Groote Vaarwater zeer geschikt gelegen SCHEEPSTIMMERWERF, met daarbij behoorende WONINGEN enz., om te worden aanvaard 12 Mei 1852; en 's voormiddags ten 9 ure van dien dag, tegen contante betaling bij boelgoed nabij de Huizinge van *Jelle Gerbens Aukes*, verkoopen:

Eene aanzienlijke partij HOUTWAREN, GEREEDSCHAPPEN, benevens drie PRAMEN; — alles behoorende tot het faillissement van voornoemden *Aukes*.

De Notaris D. de Vries, zal, op Woensdag den 13 Augustus 1851, des namiddags om 3 uren, in het Logement *het Tolhuis* te Joure, publiek presenteren te verkoopen:

Een overdekt KOFSCHEEPJE, genaamd *de Jonge Feikjen*, groot 25 ton, met derzelver algeheele en goed in staat zijnde Inventaris.

Dadelijk te aanvaarden.

De Notaris Mann, te Workum, zal, op autorisatie van de Regtbank te Sneek, in het openbaar, op den 18 Augustus 1851, veilen, ten Societeitshuize van *Leickering*, te Workum, en den 27 dier maand, finaal, ten huize van *Schotanus*, aldaar, telkens des avonds 7 uur, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende KOOPMANS HUIZINGE, met ERF en grooten TUIN cum annexis, staande en gelegen op een der beste standen van Workum, aldaar kadastraal bekend in sectie A, nos. 7 en 8, met eene totale inhoudsgrootte van 18 roede 54 el; bewoond en gebruikt geweest door wijlen de Weduwe *W. T. Faber*, en onmiddelijk na de finale toewijzing te aanvaarden; alles breeder bij Billetten omschreven.

Eene melkgevende Ezelin met Veulen

TE KOOP, aan den Huize *Nijenburg* onder Kollum, en aldaar te bevragen bij RINZE DIRKS HOEKSTRA.

De Notaris Jorritsma, te Sneek, zal, na bekomen regterlijke ..., publiek, tegen genot van strijk- en verhooggeld, verkoopen:

Eene prompte en nette HUIZINGE, met groot ERF, HOVINGE ..., GIE c. a., staande en gelegen op Vijfhuis onder Wolsum, ... Kadaster bekend gemeente Nieuwland, sectie D, no. 181, groot ... bewoond geweest door wijlen *P. P. Oppenhuizen c. u.*

De provisionele toewijzing zal plaats hebben op Woensdag den ... 's namiddags 2 uren, ten sterfhuize voornoemd.

In den loop van de maand October 1851, zal in het openbaar worden gepresenteerd:

1. Eene zeer aanzienlijke, wèl onderhoudene HEEREN HUIZINGE met ... HUIS en STALLING, benevens daarachter gelegen fraaijen AANL... GAANDE BOOMEN, TUINEN, TREKKAST, TUINMANSWONING ... zamen groot 2 bunder 64 roede 96 el, gelegen aan de Vaart en den ... weg op het aangenaamste van de gemeente *Zuidbroek*, provincie *Gro...*

2. Drie stukken best WEIDELAND, aldaar gelegen, te zamen groot 1 ... 76 roede 50 el; alles toebehoorende aan den heer *J. G. Kramer* ...

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van Mr. R. FEITH, te ... *broek*.

Deze Goederen zijn inmiddels ook *UIT DE HAND TE KOOP*.

Te huur, terstond of 12 November e. k. te aanvaarden

Een nette, gedeeltelijk nieuw betimmerde INTREK, voorzien van vele ... felijkheden, huurprijs *f* 125 *'s jaars*. Te bevragen bij IJ. TULP, Tweebaksmarkt, C, no. 106, te Leeuwarden.

Men presenteert bij inschrijving aan te besteden: Het LIGTEN en ... Werf brengen van het bezuiden de Lemsterhaven aan den grond zittende KOFSCHIP *DE HANDEL*.

Informatien zijn te bekomen bij JOHs. BRANDSMA, te Lemmer, alwaar inschrijvingsbilletten vóór Zondag den 10 Augustus e. k. verzocht worden te leveren.

RANGREGELING.

De Curator in het Faillissement van G. WENNING, Koopman te Dokkum, brengt bij dezen ter kennisse aan de belanghebbenden, dat de rangschikking der schuldeischers met de bewijzen ter Griffie van de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden zijn nedergelegd, om aldaar gedurende *veertien dagen* te verblijven ter inzage van een ieder.

Leeuwarden, den 4 Augustus 1851. JOHs. van der VEEN Cz., *Curator*.

De Ondergeteekende verzoekt allen die nog iets van hem te vorderen hebben, hunne rekeningen in te leveren vóór den 20 Augustus e. k., terwijl allen, die aan hem schuldig zijn uitnoodigt, insgelijks vóór den 20 Augustus hunne verpligtingen te voldoen.

Leeuwarden, den 29 Julij 1851. T. C. WINKLER, *Vliet*, ...

Eene opmerkingswaardige genezing

TE HOBARTTOWN, DOOR DE PILLEN EN ZALF VAN *HOLLOWAY*.

De majoor *Walch* te Hobarttown schrijft dat de Pillen van *Holloway* zeer voordeelig bekend zijn in van Diemensland. Hij spreekt van eenen man, die sedert jaren onder de behandeling was geweest van de geneeskundigen aldaar, en dat dezelve ten laatste als ongeneesbaar verklaard en als dusdanig uit het hospitaal gezonden zijnde, zoo ellendig en zwak was geworden, dat hij slechts met behulp van anderen eenige schreden konde gaan. In dezen toestand begon hij de Pillen van *Holloway* te gebruiken, welke zijn geheel gestel zoo volmaakt als het ware hernieuwd hebben, dat hij thans een sterk en gezond man is.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. van HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; M. GAARBEEK, te Groningen; H. P. A. van GORCUM, te Assen, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

Harddraverij te Buitenpost.

Met toestemming zal te Buitenpost, bij gelegenheid der Jaarmarkt op Donderdag den 7 Augustus 1851, worden Verharddraafd:

Tot PRIJS: *Een in ZILVER gevat OLIE- en AZIJNSTEL, met TAFELSCHEL, à f 126.*

Tot PREMIE: *Een DITO INKTSTEL, à f 32.*

Zulks door Paarden die tot genoegen der Keurmeesters zijn en die geen Prijs of Premie van Stads- of Koningswege of te Buitenpost, deswege hoe ook genaamd aangeboden, hebben gewonnen.

Aangifte op dien dag vóór 's middags 12 ure, bij D. WADMAN, alwaar de Draverij ten één ure.

Harddraverij en Billardpartij te Akkrum.

Billardpartij, *Woensdag* den 6 Augustus 1851, om *een nader te bepalen PRIJS*, en

HARDDRAVERIJ, op *Donderdag* den 7 Augustus 1851, door Paarden die geen Prijs hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn. Tot Prijs *een extra-mooije ZILVEREN TABAKSPOT en DITO KOMFOOR.* Aangifte precies ten twaalf ure, ten huize van den Kastelein SJOERD R. KUIPER, te Akkrum.

Harddraverij en Kaatspartij te Anjum.

Met consent van het Edel Achtbaar Bestuur van Oostdongeradeel, gedenkt de Kastelein J. A. SONNEMA en eenige Liefhebbers te Anjum, op Vrijdag den 8 Augustus e. k. te laten Verharddraven: *Twee met ZILVER gemonteerde HOOFDSTELLEN met TEUGELS*, tot Prijs, door Paarden die geen Prijs hebben gewonnen, en te laten Verkaatsen: *Eene ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*, — en op Zaturdag den 9 Augustus e. k. te laten Verkaatsen door ... turen: *Eene dito ZILVEREN DOOS.* Aangifte 's middags 12 uur.

ZEGT HET VOORT.

Harddraverij te Hallum,

bij S. E. de VRIES, op *MAANDAG den 11 Augustus 1851.*

Eenige Liefhebbers te Hallum, gedenken te laten Verharddraven en aan den winnaar vrij te vereeren:

VIJFTIG GULDEN,

door Paarden die geen Stads Prijs of Premie onder den Man en geen Prijs te Hallum gewonnen hebben, en tot genoegen der Keurmeesters zijn. Wanneer een zestal Paarden aan de Draverij deel neemt, gaat die bij gestadige weder bij lig door. Aangifte der Paarden 's namiddags te één uur De Draverij om ... uur precies.

In eene APOTHEEK te Leeuwarden wordt tegen November e. k. verlangd een BEDIENDE van de Prot. Godsd., bewijzen kunnende produceren van bekwaamheid en goed gedrag. Adres onder letter S. *franco*, ten Kantore der Leeuwarder Courantdrukkerij.

Op aannemelijke voorwaarden vraagt de Ondergeteekende een LEERLING, iemand, die reeds eenigzins met het vak van IJzerwaren bekend is. Brieven franco.

Kampen, den 3 Augustus 1851. H. PORTHEINE Pz., *in IJzerwaren*.

Bij J. W. BROUWER, te Leeuwarden, is gedrukt, en à *f* ... te bekomen:

Verslag van den toestand der provincie Friesland in 1850, door de GEDEPUTEERDE STATEN aan de STATEN van dat Gewest gedaan, in de Zomer vergadering van 1851.

Boekdrukkerij te Sneek.

De Ondergeteekende berigt zijnen geëerde Stad- en Landgenooten, dat hij, bij zijne reeds bestaande BOEKHANDEL, BOEKBINDERIJ, LEESBIBLIOTHEEK en LINIEERFABRIJK heeft opgerigt eene BOEKDRUKKERIJ; bij hem ... zich bij voortduring tot alles wat tot zijn vak betrekking heeft; kunnende ten allen tijde verzekerd zijn, dat eene *keurige uitvoering* steeds met *billijke prijsberekening* en *spoedige bediening* gepaard zal gaan.

J. CAM...

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.